

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינו

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

פרשת תולדות

תשפ"ד

שיעור ליל שישי
חיי שרה תשפ"ד

חיזוקים קצרים שנאמרו
לאחר שיעור הדף גמרא

שבת עם הרה"י
מפי אחד המשתתפים.

א גוטן ישוב

מערכת אשית עצות בנפשי
יחד עם רבים הקוראים
המקבלים חיות משיעורי ראש הישיבה שליט"א
מברכים בברכת 'ישוב טוב' את האברך המוכשר
הרה"ח ר' אליהו מישאל לב שליט"א
וכל משפחתו החשובה שיחיו
לרגל העתקת משכנם לעיה"ק טבריה יצ"ו
וכאן המקום להודות על עריכת הגליון
במסירות נפלאה מדי שבוע בשבוע
ויה"ר שאך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו ויצליח
בכל אשר יפנה

המערכת

- פנימי -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרשת חיי שרה תשפ"ד

בשבח הקריה

מיוחסות, אליעזר יוצא לדרך עם גמליו, וחושב לעצמו מה אני עושה, אעשה את מה שלמדתי אצל אברהם אבינו, ויברך את הגמלים מחוץ לעיר בבאר המים, הוא מחנה את הרכב שלו בהתבודדות מחוץ לעיר ליד המים, לעת ערב, מאוד חשוך לו, נהיה לו לילה, הוא לא יודע מה לעשות, איפה מחפשים שידוך ליצחק, ויאמר, עם טעם שלשלת, התחיל לדבר עם הקב"ה, שוב ושוב ושוב, רבש"ע תעשה לי חסד, אני חייב שידוך ליצחק, זו העצה היחידה שיש, תפילה, לא חייבים לדבר יותר מכמה פסוקים בחומש, מה עושה יהודי שמרגיש לעת ערב, הוא רואה שהוא לעת צאת השואבות, כוחות שאובים, הנשמה יוצאת לו, מה הוא עושה, ויאמר עם שלשלת, מדבר שוב ושוב אל הקב"ה.

זה העצה היחידה שיש ליהודי בעת צער, לעשות את מה שאליעזר עשה, להתפלל אל ד', בעיקרון היינו צריכים ללמוד הלכות תפילה מאליעזר, אבל כשאנחנו מסתכלים בדברי חז"ל אנחנו רואים שאליעזר לא התפלל מספיק, חז"ל דרשו ממנו שיתפלל עוד יותר, ותפילתו נקראת לא הגונה, אליעזר הוא אחד מהשלושה שלא התפללו כהוגן, כי הוא בתפילותיו ביקש רק דבר אחד רק על מידות טובות, שאם הנערה תביא מים אף לגמלים היא מיועדת לשידוך, ושכח לבקש שתהא בריאה ושלימה, והגמרא אומרת שאין זה תפילה מעולה, כי מה היה עושה אם היא היתה עיוורת או גידמת, אבל בכל זאת נענה כהוגן, וקיבל את רבקה, אבל מי שמסתכל בחומש בפשטות רואה דבר אחד, תפילה ותפילה, רק ככה מקבלים שידוך טוב.

שלום עליכם ברוכים הבאים, אני כל כך שמח להיות כאן בקריה, אני שמח שהיה לי שמחה היום בערב כאן בקריה, וככה נוצרה לי הזדמנות להגיע לכאן, מקום כזה יפה ומרומם, ממש א מחיה להיות כאן, אני ב"ה עסוק בעיר כל היום עם הבחורים, וכשאני מגיע לכאן, אני צריך להיות הרבה במוסדות, בחדר ובישיבה, ואין לי זמן להיות במקום הכי יפה כאן בעיר, בבית המדרש עם הבעלי בתים החשובים, בפרט ששמעתי שהתחיל להיות כאן מקום תורה בכל בוקר, זה היה משהו שלא הצלחתי בהתחלה, ניסיתי בעת הקמת הקריה, והנה עכשיו האברכים מגיעים לכאן מוקדם בבוקר לומדים ומתפללים, הודו לד' כי טוב, הכניסו כאן במקום הזה המון המון יגיעה, אין לאנשים מושג כמה יגיעה הוכנס כאן, הרי אם היה כזה קל לבנות קריה, היה כל אחד עושה וכונה, הוכנס כאן המון המון יגיעות ותפילות עד אין שיעור, וב"ה היום זוכים לקצור פירות, הקב"ה משלם בחזרה על כל העבודה, ואני שמח שיצא ההזדמנות לתת כאן את השיעור בליל שישי, אחרי שהגעתי לכאן לבר מצוה, בחומש שיש לי בעיר אני מסמן לעצמי דברים יפים שאני רואה בעת שאני עובר על הפרשה, כאן אין לי את החומש, ונתחיל עם אליעזר.

התפילה של אליעזר

אברהם אבינו שולח את עבדו אליעזר ואומר לו, שהגיע הזמן לחפש שידוך לבנו, והוא לא רוצה שילך לחפש בשבילו במקומות מפוקפקים, כי אם במקומות נקיים, עם משפחות

מידות טובות

אליעזר ביקש רק על מידות טובות, מוהרא"ש היה אומר לנו שהעיקר מה שיש לבדוק בעת שידוך זה מידות טובות, זה העיקר, לא בודקים מי למד יותר טוב, יש לי ב"ה נסיון מכל שבע עשרה השנים שהישיבה עומדת כאן, שאף בחורים שלומדים בתור בחורים, זה לא מחייב שימשיכו ללמוד כשהיו אברכים, ומצד שני יש הרבה אברכים שרק אחרי החתונה מתחילים ללמוד תורה, כשנהיים אדם השלם עם ישוב הדעת, כשהיו בחורים לא הצליחו לאסוף את עצמם וללמוד, ולכן בשידוך חייבים לבדוק רק מידות טובות, ולכן אומר אליעזר אני אבדוק לפי המידות אם יתנו לי מים בריווח אדע שהיא מתאימה לבית של חסד, לבית של אברהם אבינו, לא מסתכלים האם המשפחה מתאימה או שאר מיני קטנות הדעת של אנשים, אנשים מורידים שידוכים על שטויות, ולא יודעים שהחסד הכי טוב שיכולים לעשות לילדים זה לחתן אותם, ההורים הכי טובים הם אלו שמחתנים את הילדים, אין משהו יותר טוב שאפשר לעשות למען הילדים, הם יודו לכם על זה כל חייהם, ואלו שמחכים ומחכים בסוף כשהילד מתבגר נהיה קשה למצוא עבורו שידוך טוב.

עצה לפרנסה – תפילה

אברכים בוכים על מצב הפרנסה, ומבקשים סך הכל מאה דולר להוצאות שבת, שיקנו שתי חלות ומיץ ענבים, העצה היא, ללכת מחוץ לעיר לעת צאת השואבות, ולהתחיל לבקש על זה מהקב"ה: רבוננו של עולם אני חייב לשלם למכולת, אני חייב לשלם שכירות, עזור לי, מוהרא"ש סיפר שכשהיה אברך ולא היה לו לשלם שכירות, אז זה היה סכנה גדולה, כי אז היו יכולים לזרוק מיד מהדירה בלי שום התרעה, לא היו צריכים ללכת לבית משפט כמו היום, מי שלא משלם עף מהדירה ביום הראשון שהוא לא שילם, ומוהרא"ש היה לו אז נשיאת חן אצל המקוה איד מצעהלים, מוהרא"ש היה גר בברונקס ונכנס כל יום לעיר, וקיבל ממנו

את המפתח לבנין ולמקוה, וכעת כשהיה דחוק שלא היה לו לשלם שכירות, הוא נכנס לבית כנסת ופתח את הארון קודש, והתחיל לבכות ולבכות על מצבו שאין לו לשלם שכירות, בעודו בוכה אל ד' הוא שומע שמישהו נכנס לבית כנסת, מיד מוהרא"ש שוטף את פניו ומתיישב עם ספר, והיהודי שנכנס מתיישב מולו ונותן לו מעטפה, ואומר שכבר המון זמן שהוא מסתובב עם מעטפה של מעשר בכיס, וכעת הוא חלם שילך לתת את זה לבן אדם הראשון שהוא מוצא בבית כנסת, היה בערך שבעים וחמש דולר, ובערך שבעים דולר עלה שכירות, ובעוד כמה דולר היה יכול לקנות את כל הוצאות השבת.

מעלת תפילה מתוך שברון לב

אנשים חושבים מתי כבר מישהו יבוא ויביא לי כסף, יש עצה אחת, ללכת אל הקב"ה, ולדבר מתוך הלב, בנקודה של אמת, קרוב ד' לכל קוראיו, אבל בהמשך כתוב לכל אשר יקראוהו באמת, זה נכון שהקב"ה שומע לכל אחד, אבל תפילה אמיתית של יהודי ששופך את לבו מתוך שברון לב, התפילה עולה מיד למעלה, בזוה"ק כתוב בעת שיהודי מתפלל אל הקב"ה מתוך שברון לב, אומרים המלאכים להקב"ה שהם רוצים לסייע לבקשותיו, ועונה להם הקב"ה: אני והוא בלחודוהי, רק אני והוא, בלי שום מסייעים, הקב"ה בעצמו עוזר לו.

קיבלנו עצה כזו מתוקה מרבינו, התבודדות ותפילה, ולא צריך לזה שום הכנה, לא חייבים ללכת לאף מקום, כל אחד באשר הוא, נכנס אצלו רגע של התעוררות, רגע של געגועים להקב"ה, מיד באותו רגע אפשר לפתוח את השפתיים לבורא עולם, גם אם הוא בין אנשים, הוא יכול בלחש לדבר ולהגיד: רבוננו של עולם אני כל כך שבור, רבוננו של עולם אני חייב פרנסה, רבוננו של עולם אני רוצה נחת מהילדים, אני לא יכול לפרט כעת הכל בשיעור, יש כל כך הרבה הצטרפויות, אבל פרנסה זה משהו שלוחץ לכל אחד, וכן נחת מהילדים.

צער גידול בנים מיותר

המסורה – ללכת לצדיק

יש פרק מאוד יפה בספר ארך אפים של מוהרא"ש, פרק על 'צער גידול בנים' היה אפשר לעשות עשרים פרקים רק מפרק זה, יש כאלו שאין להם ילדים, ויש כאלו שיש להם ילדים אבל הם לא יראי השם, ויש כאלו שילדיו יראים ושלמים אבל ניתקו איתו קשר, ויש כאלו שסובלים סבל מיותר, סובלים מזה שהילדים הלכו למורה דרך אחר, לקחו איזה ראש ישיבה אחר וההורים סובלים לחינם, מה איכפת להם מזה, למה שלא ירקדו משמחה שב"ה לילד שלהם יש מקום טוב, ויש להם מורה דרך ירא שמים, תן שבח והודאה להקב"ה שהילד שלך מחפש תורה ויראת שמים, מה הכוונה שהוא הלך מהמסורה שלך, הרי המסורה שלך היא, שסבא שלך מצא יהודי ירא השם והלך אחריו, וככה הנכד שלו ממשיך, הוא מצא יהודי ירא השם והולך אליו לקבל תורה ויראת שמים, כמו שהסבא שלך הלך לצדיק והצדיק הוציא לו את נשמתו ושטף את זה והחזיר את זה, ככה עושים היום, הרי מה הכוונה שהצדיק הוציא את הנשמה ורחץ את הנשמה, לפעמים אנשים חושבים שזה משהו שהיה פעם, אבל הכוונה הוא שהיהודי עמד שם וקיבל הרהור תשובה.

וזה מה שהסבים שלנו עשו אצל הצדיקים, הם הלכו לצדיק שדיבר מהשי"ת, והתעוררו לתשובה, וקיבלו על עצמם שהם הולכים להתנהג כראוי, וזה מה שאנחנו עושים היום אצל יראי השם, וכי בשביל שסבא שלי הלך לצדיק פלוני, אני חייב להמשיך אצל נכדו, הרי אני יש לי היום התעוררות במקום אחר, וזה לא נחשב שהולכים מהמסורה, וכי אם סבא שלי היה קונה בחנות מסויימת אז אני גם צריך להמשיך לקנות אצל נכדו, סבא שלי חיפש משהו טוב לנשמתו ואני מחפש לנשמתו, כל אחד צריך לראות איפה הוא רוכש יראת שמים, ואם לסבא שלי היה איזה רופא מיוחד, וכי אני חייב ללכת לנכדו של הרופא, מצאתי עכשיו רבי ירא שמים ורופא מיוחד, למה שלא אלך אליו, למה ההורים כועסים על ילדיהם שהולכים לשאול את שאלותיהם למורה דרך אחר.

תרקדו משמחה שיש לכם ילד שרוצה יראת שמים, הרי יש היום המון ילדים שעוזבים את היהדות לגמרי, תשמחו שהילד שלכם אוהב את היהדות, פגשתי השבוע יהודי שבשמחה רבה הוא הגיע להגיד לי שברוך השם הבן שלו כבר התחיל להניח תפילין, הסיפור היה איתו שהבן שלו רצה להיכנס לישיבה כאן לפני שבע עשרה שנה, והאבא לא נתן לו, והילד ירד לגמרי מהדרך, ועכשיו הוא הגיע להגיד לי שהוא מלא שמחה שסוף סוף הבן שלו התחיל להניח תפילין, האבא הזדקן מאז בעשרות שנים, נהיה לבן לגמרי, אבל כשהבן שלו רצה ללכת לאיזה ראש ישיבה אחר, לאיזה מקום מוזר שלומדים שם הרבה משניות ואומרים שיש לכבד את האשה, אז הוא לא הסכים לזה בשום אופן, אנחנו מאוד מוזרים, כי במקום נורמלי צריך לדבר מכסף, וכאן אין מקום לכסף, אנחנו מקרבים את כולם, אפילו את אלו שיש להם כסף, אבל כסף לא עושה כלום, תנסו את זה, תביאו כסף ותתחילו להגיד דעות ותראו, ואל תנסו בסכומים קטנים.

אור בבית לכל השבוע

אנו רואים את זה השבוע אצל יצחק, שראה שחזרו אצל אשתו רבקה שלשת הדברים שהיו אצל אמא שלו, אחד הנסים היה שנרות שבת דלקו כל השבוע, ושהברכה היתה מצויה בעיסה, וכשלומדים בפשטות בחדר זה נראה מופת ונס, מוהרא"ש היה מסביר את זה מאוד פשוט, שכל השבוע היה אור בבית, שרה אמנו האירה בקדושת שבת את כל השבוע, כמו בשעת ליל שבת, כשמדליקים את הנרות, כמו שאז יש אור ושמחה ורוגע בבית, אומרים יפה גוט שבת, ככה היה כל השבוע אצלה, וגם הנס שהברכה היתה מצויה בעיסה, הכוונה שכל הזמן היה שפע בבית, היה ברכה ושפע ואורה ושמחה.

הכי יפה הם יהיו בשמחה, ואנשים כבר הצליחו והשיגו את זה, ואין להם שמחה בלב, העצה היא ללכת להתבודד על זה, יש הרבה דברים שאנשים עוד חושבים שזה בידם, אבל שמחה נמצאת רק ביד השם, בן אדם יכול להחליט מהיום והלאה אלך לבית הכנסת ללמוד ולהתפלל, אבל הוא לא יכול להחליט שהוא יהיה בשמחה, הוא חייב לבקש על זה מהקב"ה, שישמח אותו.

לכבד את בית המקדש מעט

כשמגיעים לבית הכנסת מכבים את הטלפון, אבל לכל הפחות עושים את זה על רטט, הגבאי התקשר אלי שהוא לא יודע מה לעשות, אברכים צוחקים כשהוא מבקש מהם שיעשו את הטלפון על רטט, אברך אחד אומר לו אני לא שאלתי אותך, עצם זה שאברך מדבר ככה לגבאי, אין מקומו בהיכל הקודש, אי אפשר להסתכל על אחד כזה, מה כבר מבקשים ממנו, מינו גבאים יראי השם שמבקשים ממנו סך הכל שישתיק את הטלפון, תכבד את ביתו של הקב"ה, בית כנסת הוא לא מועדון, מי שעונה לגבאי שלא שאל אותו מה לעשות, אין מקומו בקהלתנו, מה כבר תפסיד מזה שתשתיק את הטלפון, אתה מגיע להקב"ה לכמה דקות, לבקש על פרנסה, על שלום בית, על כל מה שאתה צריך, תהיה חכם ולפחות בכמה הדקות האלו תתפלל כמו שצריך.

הסוד של שלום בית – קדושה

הסוד של שלום בית אומר רבינו על פרשת השבוע, על הפסוק אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי, כל מי שרוצה קצת להתקרב להקב"ה, ילמד את הדברים בתוך הספר כי רבינו אמר שאף מי שהוורידים שלו סתומים ואטומים, אם ילמד את הספר הקדוש, זה יפתח לו את הורידים הסתומים, מתחילים להגייד שוב ושוב, עד שרואים שהלב נפתח להקב"ה, רבינו מביא את הדברים בליקוטי מוהר"ן [ח"ב סי' פ"ז], מי שפוגם בברית קשה לו למצוא זיווגו, זה קודם

אין מקום לכסף

בהתחלה בעת שפתחנו את הישיבה, הגיעו אנשים עם סכומים עצומים שרוצים לתת למען הישיבה אבל בתנאי שישנו כמה דברים, שיעשו כמה ויתלכשו כמה וכו', כמובן שלא לקחנו מהם את הכסף, וכי אני צריך את הכסף שלהם, יש לי הרבה יותר מהם, זה אחד הפלאים שהיה אצל מוהרא"ש, שהיה אומר: מכאן יוצא כל הכסף בעולם, אבל כאן אין פרוטה אחת, הוא אמר שהוא העשיר הגדול ביותר בעולם, אבל לא היה לו פרוטה אחת ללחם לאכול, וזה באמת מקום מוזר שלא מחשיבים כסף, אבל כשהילדים עוזבים ח"ו את היהדות, אז אוכלים את הלב ירחם השם.

העצה לנחת – תפילה

ואם ח"ו יהודי עובר צרות עם הילדים שלו, יש עצה אחת, ויברך את הגמלים מחוץ לעיר, פעם זה היה גמלים, אבל היום זה רכב, או טרקטור, או משאית, או טנדר, או אוטובוס, יוצאים קצת להתבודד, לעת ערב לעת צאת השואבות, הכל חשוך עם כוחות שאובים, ומבקשים מהקב"ה נס, עשה חסד, רבש"ע אני רוצה נחת מהילדים, כמה צריך לבקש על זה, אנשים חושבים שזה הסתיים כשחיתנו את הילדים, שום דבר לא מסתיים, צריך המון המון סייעתא דשמיא שהילדים ישארו יראי השם אף אחרי נישואיהם, ואף אחרי שיש להם כבר ילדים, כל יום חייבים לבקש עליהם, להודות להקב"ה עליהם ולבקש עליהם, זה לוקח כמה שניות, מזכירים את כל השמות של הילדים להקב"ה מודים עליהם ומבקשים עליהם, ואם הילד שלך התחתן תודה להקב"ה גם על הבן זוג והילדים, ונתפלל עליהם, ונתפלל טוב תפילה הוגנת.

תפילה על שמחה

והעיקר תבקשו על שמחה, אנשים חושבים שאם יהיה להם את הרכב הכי יפה ואת הבית

וכשהיא מספרת על כאב שהיא עברה, הוא מיד מתחיל לצעוק למה היא בוכה כל הזמן למה היא כל הזמן שלילית, ולכן אין לה מצב רוח לבשל בשבילו, ואז שואלים אותו למה באמת הוא מתנהג ככה ויש לו מליון תירוצים, אבל יש דרך לצאת מזה, תלכו להקב"ה ותעשו תשובה, תבקשו ממנו שיעזור לכם לשמור על העינים, ולזרוק את כל הטכנולוגיה, ותראו שהשלוש בית תחזור, צעיף לבן בליל שבת בבית כנסת זה באמת מאוד יפה, אבל זה לא מספיק לשלוש בית, חייבים לזרוק את כל הכלים שמפריעים לקדושה, כמה שהבן אדם יתקרב להקב"ה בקדושה, פתאום היא תמצא חן בעיניו יותר ויותר, הוא יבין שאף אחד לא התחתן יותר טוב ממנו, וזה רק על ידי התבודדות ותפילה, כשהבן אדם מתקרב להקב"ה.

עבד אברהם אנוכי

שאלו את אליעזר אולי הוא רוצה לאכול, והוא עונה להם, עבד אברהם אנוכי, אתם מסתכלים עלי כאילו מי יודע כמה אני חכם, אני כלום, עבד אברהם אנוכי, אני רוצה להגיד לכם גם אותו דבר, אני אומר את זה כאן ברבים בפני הארון קודש, אנשים מסתכלים עלי כאילו אני ראש ישיבה מבין ויודע, אני לא יודע כלום, עבד אברהם אנוכי, הקב"ה ריחם עלי וקירבני למוהרא"ש, ואני מודה להקב"ה על זה כל יום, אני לא מסוגל לחשוב מה היה קורה איתי אם לא הייתי מוצא את הצדיק, והצדיק קירב אותי עם רחמנות גדולה, אני אפילו לא יודע למה הוא דיבר איתי, ועוד קרא לי אליו לחדרו פנימה, עוד הרבה לפני שפתחתי את הישיבה, ומוהרא"ש אמר לי תגיד הרבה משניות, אחרי אמירת המון המון משניות, מקבלים מוח נקי וטהור, מי שלא אומר משניות אין לו ראש ברור ונקי, והוא חושב שהוא בעל הבית ואשתו חייבת להקשיב לו, אבל אחרי המון משניות מבינים שזה לא ככה.

כל לבחורים לדעת למה אין להם שידוכים, ואחרי זה ממשיך רבינו ואומר, אף אם ימצא זיווגו, וזה כבר לאברכים, היא תהיה לו מנגדת, ולא תהיה נוטה אחר רצונו, רבינו מגלה לנו את הסודות, שכל הבעיות של שלום בית זה מפגם הברית, תנסו ללכת למטפלים ולהדרכת נישואין, ונראה אם משהו יוכל לגלות את הסוד מאיפה נובע בעיות בשלוש בית, יתחילו לחקור אותך מה אתה אומר, ומיד יגיבו שהיא נחש ונוראית, ואז יגידו לך לחכות בחוץ ויקשיבו אותה, ויראו שהסיפור הפוך, ויגידו שאתה חיה רעה, ואז היא תחכה בחוץ ואז הפוך, ובסוף יגיע להחלטה שקודם חייבים להיפרד, ואחרי תקופה יגיד שאין צורך ששני האנשים יסבלו סתם, שיתגרשו וכל אחד ימצא שידוך כמוהו וככה שברו עוד בית בישראל, ורבינו מגיע כאן ומגלה לנו איך יש שלום בית, זה לא קשור לאשה, זה קשור רק לבעל.

והעצה להחזיר את השלוש בית היא על ידי תשובה, רבינו אומר שאת הסוד הזה העביר אברהם אבינו לאליעזר, שעל ידי תיקון פגם הברית חוזר השלוש בית, בן אדם רוצה שיהיה שלום בתוך ביתו, בן אדם רוצה שאשתו תמצא חן בעיניו, זה הכל תלוי רק בו, הוא חושב שאם היא תתלבש כך וכך היא תמצא חן וזה שקר גמור, אוי ואבוי לאברך שאומר לאשתו, למה ההיא לבושה יותר נורמלי, הרסת לה את החיים בדיבורים אלו, היא תחשוב שבטח כל היום אתה רק מסתכל על אחרים, והיא תפתח מעקב אחריו, תבדוק לך את הטלפונים, וכל החיים שלכם יהרסו, החיים מרורים כלענה, ואם ח"ו היא מוצאת שם משהו, חייבים כבר רחמי שמים מרובים להדליק בחזרה את הניצוץ של ההתחברות חזרה, להעמיד הבית על תילו, מאבדים את כל הבית, אבל יהודי שמתקן את עיניו יהיה לו שלום בית, תנסו את זה ותראו, במקום ללכת למטפלים ולבכות על המצב שלכם, ולהתלונן שהאשה לא עושה כלום ורק לוקחת את הכסף שלכם, ואז המטפל ישאל אותה למה היא לא עושה כלום, היא אומרת שבעלה לא מתייחס אליה, והוא רק רוצה משרתת,

בטלפון, גם כשמוהרא"ש היה אומר לי להישאר בליל שישי עם הבחורים, הייתי אחרי זה מאזין לשיעור בטלפון, ואני רוצה להגיד לכם, שבכל שיעור ושיעור הוא דיבר איתנו משלום בית, זה לא היה משהו צדדי, שכבר יש לי הכל ואני גם מוכן שיהיה שלום בית, אלא מוהרא"ש הסביר לנו שהכל תלוי בזה, וביאר לנו שרבינו אמר שאי אפשר להיות עם מוח נקי ועם יראת שמים בלי שלום בית, חייבים שלום בית כדי שיהיה יראת שמים, זה לא כמו אלו שעובדים על שיפור הנישואין, כן כן לא לא, אלא זה משהו חובה, ושזה משהו שהוא אפשרי, כל אחד יכול שיהיה לו שלום בית, מוהרא"ש היה אומר אני מחייב את כולם לשלום בית, אם אני יכול כולם יכולים, אני לא זוכר אם מוהרא"ש אמר את זה ברבים, אבל שמעתי את זה ממנו כמה פעמים, ואמר שלא היה לו בעת החתונה את הספר אשר בנחל, והוא לא ידע שאם האשה רוצה לשוחח, צריך לסגור את הגמרא ולדבר איתה, ולכן בשנים הראשונות שאחרי החתונה שלו הוא לא ידע מזה, הוא ישב ולמד כל היום, ורק אחרי כמה שנים הוא הבין שצריך לסגור את הגמרא ולדבר איתה.

להקשיב לה במקום לחדשות

אנחנו לא צריכים לסגור את הגמרא כדי לדבר איתה, אלא נסגור קצת את החדשות, לא חייבים לדעת בדיוק האם החיזבאללה כבר נכנס ומה בדיוק נסראללה אמר, ומה אירן אומרת, הרי מאז שהייתי ילד קטן יש כל שבוע בחדשות משהו על אירן, מאז שאני זוכר את עצמי אני זוכר שאירן מאיימת עוד משהו ועוד משהו, וכשהאשה מבקשת חמש דקות לדבר איתה, לא מזלזלים בה, לא אומרים לה, נו תדברי כבר, למה אמרת שאת רוצה לדבר את לא מדברת כלום, אני אחזור לטלפון שלי, תחזור מהר לשטויות שלך מוחל טובות, מדברים יפה מתעניינים במצבה, ואם אין לך איתה שיחה משותפת, תתפלל על זה, תגיד לרבש"ע, למה עם החברים שלך אתה יכול לפטפט כל היום על כל העולם, ורק עם אשתך אין לך מה לדבר,

עצה של מוהרא"ש להתבודדות

מוהרא"ש ראה בתחילת דרכי שאני לא מסוגל לעשות שעה התבודדות, ולכן הוא כל כך ריחם עלי, ואמר לי שמספיק לדבר כמה דקות להקב"ה, היה אומר לי לדבר רק חמש דקות להקב"ה, אנשים אומרים שהם מדברים כל היום להקב"ה, הלוואי, זה זכיה גדולה לדבר דיבור אחד להקב"ה, ומוהרא"ש לימד אותי שהבית זה הדבר הכי חשוב, והסביר לי שהחברים בבית כנסת צריכים אותי רק עד שהם מסיימים את הסיגריה שלהם, אחרי זה הם ישאירו אותי בחוץ, ולכן הוא המליץ לי ללכת הביתה ולעזור בבית, ולקלח את הילדים, ולסדר את הבית, ולתת הרבה מילים טובות, מוהרא"ש האיר לי את חיי, והכל כמובן מגיע מר' נתן ומרבינו, אבל אני קיבלתי את זה ממוהרא"ש.

האיר את סוד חסידות ברסלב

זכיתי ושימשתי את סבא שלי הרבה שנים, ונסעתי איתו למירון, וקמנו כל בוקר בשעה שתים לפנות בוקר, הלכנו לטבול במעיין קר, וסבא שלי ישב ולימד בדרך שלו, הוא למד הרבה דרך הלימוד, אבל אני עוד לא ידעתי את הסוד הזה, ושם במירון היה לי חבר חסיד ברסלב, ולמדתי איתו שם ליקוטי מוהר"ן, ימים ארוכים ושבועות למדנו איזה סימן אחד, היה לי יסורים נוראים, אני ידעתי שיש איזה סוד בחסידי ברסלב, ואני לא מצליח לגלות את זה, הבנתי שליקוטי מוהר"ן זה משהו סתום ולא בשבילי, עד שהגעתי למוהרא"ש, וראיתי את המכתבים באשר בנחל, את הקונטרסים, את השיחות של מוהרא"ש, נס גדול עשה עמדי, ואני מודיע לכולכם, עבד אברהם אנוכי.

שלום בית עיקר שבעיקרים

במשך עשר שנים הייתי בכל שיעור ליל שישי של מוהרא"ש, משנת תשס"ה עד תשע"ה בשנת הסתלקותו, היה כמה שבועות שהיה ביבניאל, אבל הייתי שומע את השיעורים

תהיה רבי לעצמך, וכי אפשר לעזוב את רבינו, מי שעוזב את רבינו עוזב את הנשימה ואת החמצן, רבינו דוחף אותנו בחזרה אל הקב"ה, שוב ושוב, נפלת וחטאת, תחזור שוב להקב"ה, רבינו הראה לנו את הרחמנות של הקב"ה אלינו, איך שהקב"ה מחכה לנו, בן אדם נופל, וחוזר אל הקב"ה ואומר אני לא רציתי ליפול, מה אני עושה רבש"ע שאני כל כך נופל, בדיבורים אלו יהודי מוריד מעצמו את כל הדינים, ואם יתפלל על זה זה שוב ושוב ולא יפסיק לבקש על זה, הוא יהיה צדיק גדול בסוף, ויצליח לתקן הכל.

העצה בפרטי ובציבור – התבודדות

בפרט כאן בקריה אפשר להתבודד בשקט, בעיר חייבים למצוא פינה כי יש רעש, כאן אפשר ללכת לכל זוית ולהתפלל ולבקש, אברכים מתלוננים שאין להם פרנסה, שידעו שמהשמים דוחפים אותם בחזרה להקב"ה, שיתפללו על זה, בן אדם יש לו סבל עם ילדיו, והוא יכול לנסות ללכת לדבר עם כל מיני חכמים ואפילו לבוא לראש ישיבה, ואם הוא רוצה לדבר בפרטי, אדבר איתו, אבל אני יכול להגיד כאן ברבים מה אני יענה בפרטי, תיקח את הטלית שלך בבוקר, תשים את הטלפון בצד, ותתעטף ותתבודד, אני לא מדבר כעת על סמארטפונים, אלא על טלפונים כשרים, אני מדבר מעצמי, אתם יודעים שכאן מה שאני חושב אני אומר וכותב במכתבים, אני חשבתי פעם שרק ההוא לא מתפלל ורק ההוא לא מתפלל, אבל אני יש לי טלפון כשר וזה לא מפריע לי בתפילה, אבל כשהתבוננתי ראיתי שאני רק פותח לראות מי התקשר ואז אני כבר עסוק בלחשוב מה אני יגיד לו, וב"ה שאני שם את זה בצד, ולא נכנס עם זה לבית כנסת, ואחרי שמתעטפים בטלית ואף אחד לא רואה, אומרים להקב"ה: רבש"ע אני חייב פרנסה.

נישואין תקינים – הבעל מביא כסף והאשה מוציאה

אנשים שואלים אותי מה עושים בקריה

תשאל אותה על היום שלה, אם לא היה לה קשה, ועם מי היא דיברה, ומספרים לה משהו מעניין שהיה, זה לא משהו צדדי, זה משהו עיקרי שחייבים כדי להישאר יהודי ירא שמים, רבינו אומר, כמה אנחנו מתייגעים שיהיה לנו מוח נקי, והנה יש לנו הזדמנות למוח נקי, תלכו הביתה ותעזרו לה, בלי לעשות לה משחקים, היא תקלוט מיד למה הגעת מוקדם, כי אתה רוצה ללכת לחברים, אם מעניין אותך החברים לך אליהם, אבל חבל עליך.

אי אפשר לעבוד על אשה, היא קולטת את כל המשחקים, כל התירוצים שאתה אומר רואים מיד אם זה נכון, היה פעם אברך שהיה עושה משחקים כאלו, ב"ה שהוא נפלט מהיכל הקודש, כמו תיבת נח הפולטת כל דבר רע, הוא בחיים לא הגיע לשיעור של מוהרא"ש, אבל שנים שלמות שהיה אומר לאשתו שבלי לשישי הוא הולך לשיעור של מוהרא"ש, האברך הזה בחיים לא ראה את מוהרא"ש בעצמו, הוא אפילו לא יודע איפה הרחוב שמוהרא"ש היה גר, כל שבוע היה יוצא עם חברים ואומר שהוא אצל מוהרא"ש, אברכים הולכים לסאונה ואפילו לא יודעים מה זה, כמו בחורים בני שלש עשרה שמתחילים לעשן, פשוט נמאס לאנשים בבית ומחפשים לאן לצאת, אנשים יוצאים למקומות לשחות, הם אפילו לא יודעים איך שותים ומה זה, אבל מקוים שאולי כל האוירה שם תביא להם קצת שמחה, כי לא רוצים להיות בבית, מוהרא"ש לימד אותנו שחייבים שלום בית להיות ירא שמים ואפשר להגיע לשלום בית עם תפילה והתבודדות, להגיע לשמירת עינים, וכשתשמור על עיניך תראה שהשלום תשרה בביתך.

הרחמנות של הקב"ה

כמה אנחנו צריכים להודות שהתקרבונו לרבינו, צריך לזכור מזה כל הזמן, עבד אברהם אנוכי, אני אומר את זה ברבים ואני לא מתבייש, אנשים גדולים מאוד, גדולים בכל הבחינות, אמרו לי כמה פעמים, תעזוב כבר את ברסלב,

ואם אחרי כל העבודה הקשה אתה רואה שאתה לא מצליח לכסות את ההוצאות, יש עצה טובה, ללכת להפצה, ולזכות יהודים עם ספרים וקונטרסים, אולי אתה חושב שזה דבר מוזר ולא מניב, אבל תהיה מאוד מופתע לראות שנכנס כסף, אברך אחד סיפר עכשיו שהולך הפצה, ואחד נותן לו חמשים דולר ואחד נותן לו מאה דולר, ואחד נותן לו מאתיים דולר, אנשים שמחים שמקבלים קונטרסים לחיזוק, ואם קשה לך ללכת הפצה, לך ותבקש כסף למשפחות, ואם היא משתמשת עם כל הכסף, תדע שככה זה אמור להיות, ואם מיד כשאתה מגיע הביתה היא מתלוננת, אל תגיד לה, עבדתי קשה כל היום ואין לי כח לשמוע עכשיו תלונות, כי בסוף היא תבכה כל הלילה, אלא תקשיב כמה דקות למה שיש לה להגיד, ותחזק אותה, ותגיד לה שאתה תהיה איתה, אחרי כמה דקות תרויח אשה שמחה.

לפרנסה, אני עונה וכי הקב"ה יכול לחלק כסף רק עד הגשר, הקב"ה ב"ה שולח פרנסה בכל מקום, אבל יש אנשים שלא מתאים להם כל מיני עבודות, תדעו שלא לעשות כלום זה יותר גרוע, אתם התחייבתם בכתובה, אי אפשר לחייב אשה לעבוד, אשה צעירה מיד אחרי החתונה אולי עדיף שתעבוד שלא תהיה משועמם וטיפול בקניות ובטכנולוגיה, אבל כשיש לה כבר ילדים היא לא חייבת להביא פרנסה, אלא היא צריכה לבזבז את הכסף שאתה מביא, זה נקרא נישואין תקניים, הבעל עובד ומביא כסף, והאשה מוציאה את זה, מי שרוצה להתחתן ידע מראש, שזה נקרא נישואין, הבעל מביא משכורת והיא משתמשת בזה, זה לא בדיחה, ככה זה נישואין בריאים, ואם אין לך כסף לתת לה, תספר את הכל להקב"ה, אבל אתה מחוייב אליה, כי התחייבת בכתובה, ואנא אפלח ואיזון ואפרנס.

לכנות את האשה

חז"ל אומרים אין אשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי, ומוהרא"ש ביאר שהכוונה היא שהיא כורתת ברית לבעל שעושה אותה כלי שלם, בעל שבונה אותה, ואומר לה שהיא שווה והיא יכולה והיא בסדר גמור, יש כזה טבע של נשים, שלפני שיגידו עליהן שהן לא בסדר, הן אומרות את זה לבד לפני ששומעות מאחרים, ולכן התפקיד של הבעל להגיד כמה היא חשובה וכמה היא מוכשרת וכמה שמעריך אותה, ותבקש על זה מהקב"ה שתראה רק את מעלותיה ותבנה את נפשה, ותעשה ממנה כלי, זה הדברים שלמדתי ממוהרא"ש, וזה מה שאני מנסה להעביר הלאה.

העצה לפחדים – הקב"ה כאן ושומר עלינו

יצא לי השבוע לדבר עם אברך, הוא גר כאן בניו יורק, ואומר שמאז שמיני עצרת אין לו מנוחה בבית, אשתו מלאה בפחדים בגלל המלחמה, הוא לא יכול לצאת מהבית, הוא יוצא לשירותים, היא מחזיקה את הידית, פחדים

ללכת לעבוד

הבעיה שהאברכים רוצים לא לעבוד ביום ראשון, ולא ביום שישי, ובארבעה הימים האחרים, רוצים להתחיל בשתיים עשרה ולסיים בשלש, הרבה פעמים נראה בבית כנסת כאילו זה חול המועד, איך אנשים יכולים להתפלל בכל יום בשעה אחד עשרה ושתיים עשרה, בימים שהם לא חוה"מ חייבים להתפלל בשבע או בשמונה וללכת לעבוד, ואחרי שתעבוד שש ימים בשבוע תביא פרנסה, ותוכל לשלם את השכירות, ותלמדו להגיד תודה למשכיר, עוד מעט כולכם תתחילו להשכיר דירות, כשהיית שוכר והיה עכברים האשמת את המשכיר וצעקת שהוא איש נורא, וכשאתה נהיית משכיר אתה שוכח שזה התפקיד שלך לתקן את הכל בבית, וכשקונים בסופרמרקט אומרים לו תודה, הוא השקיע כל כך הרבה שיהיה מקום נוח לקניות, יש כמה מאות אלפי דולרים מאנשים שרושמים ולא משלמים מיד, כל אחד חושב שרק הוא רושם, וסך הכל זה כמה אלפי דולר, ולא מבינים כמה חסד יש בסופר מרקט.

ונביא את ילדיו ומראה להם, תראו יש כאן יהודי ירא שמים, ולא אומרים אני שייך לראש ישיבה ולא הולך לאחרים, אתה יכול להחליט שאתה שואל את השאלות שלך – אם אתה שואל – לראש ישיבה, אבל חייבים להראות לילדים כמה מכבדים יראי השם, זה הדבר היפה ביותר שיש, ר' נתן אמר לתלמידו ר' נחמן טולטשינער, אם אנחנו עוד לא יראי השם, בואו לפחות נאהב את היראי השם, לפחות נבקש מהקב"ה על כך, ככה בונים בית טוב, מחנכים את הילדים לאהבת צדיקים, וכשהילד מספר שהתחילו ללמוד משהו חדש, תעשו מזה עסק גדול, תעשו איזה מודעה ענקית שיש לכם ילד ת"ח בבית, ואם הוא עשה סיום תעשו מזה עסק, לא חייבים לעשות משהו שונה, הרי בין כה מחלקים ממתקים בליל שבת, אבל תכריזו, שהמתקים עכשיו זה לרגל הסיום, והחתן שעשה את הסיום יחלק את זה, ואף אחד לא ישאל הרי בין כה מחלקים כל שבוע, מאוד נהניתי להיות כאן ואני מקווה להיות כאן יותר, מקום מאוד יפה כאן, וד' יעזור שיהיה לכם שבת עם הרבה שמחה.

נוראים, אמרתי לו שירגיע אותה ויגיד לה בכל פעם שהקב"ה כאן ושומר עלינו, האברך אומר לי: ראש ישיבה אני כבר אחרי זה, אמרתי לו, זה מעניין, כי בשבוע הבא יש לי עשרים ושלוש שנים נישואין, ואני עוד לא נמצא אחרי זה, וכל פעם אני אומר את זה שוב ושוב, הקב"ה כאן והוא שומר עלינו, וזה מאוד מרגיע, ואמרתי לו שאני מברך שבכל שנות חייו יחיה כך, תגיד שוב ושוב, הקב"ה כאן ושומר עלינו, אל תסתכל עליה כאילו קרה שם משהו, וברוך השם היום הוא התקשר אלי ואומר לי שהוא קיבל חיים חדשים, והכל עם דיבורים פשוטים, הקב"ה כאן ושומר עלינו, ואם הקב"ה רוצה שיקרה משהו לא יעזור שום בונקר, ואנחנו נסמוך רק על הקב"ה, הדיבורים האלו שרבינו לימד אותנו זה הדיבורים היחידים שיכולים לקחת את הפחדים.

להראות לילדים כבוד התורה ויראי השם

זכינו והרה"צ ר' יצחק הגיע לכאן לשבת, מי שחכם הולך לראות ולשמוע יהודי ירא שמים,

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געוועהן צו לערנען א דף גמרא

הוא אומר לך שנגע או דחף רק לבדיחה, מי שרוצה להגיד בדיחה שיספר, ולא יגע בו.

מוהרא"ש כל כך בכה בסוף ימיו על פגיעות בקדושה בתוך הבית, בין אחים לאחיות, הוא אמר לי שכבר אין לו כח לזה, הרי למדנו בדף הקודם שאין יחוד בין אח לאחות, אבל בדור הנמוך של היום חייבים לדבר על זה עם הילדים, שאף אחד אסור לגעת בהם, גם אם זה אח גדול שלהם.

אני יודע שזה מאוד קשה לדבר מזה, אבל אתם חייבים להגיד לילד, לאף אחד אסור לגעת בגוף שלך, ואם מישוהו נוגע בך, אתה חייב לבוא ולספר, והאמא חייבת ביותר להזהיר את הילדים שיבואו לספר, כי שומעים היום סיפורים מחרידים מה הורים עושים לילדיהם, ירחם השם.

יפה שעה אחת קודם, אם מדברים קודם שקרה, אנחנו יכולים להציל דורות, ואני אומר לכם מלמדים יקרים, אל תפחדו מההנהלה, ותדברו מזה, אולי מטעם המוסד שלכם מעדיפים שלא תדברו מזה, ורק אם יהיה בעיות יטפלו בזה ויעשו מזה הרבה כסף, אבל אתם תסתכלו על האמת, ואל תפחדו לדבר מזה.

אל תדברו מתוך פחד, אלא ברוגע, אל תבהילו אותם עם סיפורים, תגידו להם מאוד פשוט,

קידושין פב.

• במעמד סיום חצי הש"ס ליל שישי פרשת וירא בביהכ"נ החדש בעיר לינדען ניו ג'רזי

- לא ילמד אדם רווק סופרים, צריך לדעת שאי אפשר להיות בקדושה אם לא נשואים, וכל הנשואים שחושבים שהם סובלים בבית, ומחכים להתפטר מכל העסק, שידעו ששום דבר לא יהיה יותר טוב אחרי זה, ואם הם אומרים לעצמם: בא נסיים את העסק וזהו, מה יהיה אחרי וזהו, רק מי שנשוי יכול לשרוד בעולם הזה, עם כל הנסיונות שלו, ורק למי שנשוי יש סיכוי להצליח ולהגיע ליעד.

- בגמרא היום אנחנו רואים כמה חשוב לדבר עם ילדים בענייני קדושה, הדברים חשובים ביותר כאן בפתיחת שערי הבית כנסת החדש, כי רוב רובם של האברכים כאן עוסקים בהרבצת תורה עם ילדי ישראל, חייבים לדבר עם ילדי ישראל להיות שמורים בקדושה.

- זה בושה גדולה להגיד מה שאומרים 'אכשר דרא', כי הנסיונות מתגברים יותר ויותר, וחייבים לדבר עם הילדים, לא מבעיא כששולחים את הילד לחבר/שכן/דוד, שחייבים להגיד לילד שאסור לאף אחד לגעת בו, יהיה מי שיהיה, אבל גם בתוך הבית פנימה צריך להזהיר אותם היום, ואף אם

למי שילדיו נקבות, כי יש בנים שהם כמו נקבות, שמתנהגים כמו נקבות, כמקבלים ולא כמשפיעים, כי טבע הזכר להשפיע, ואוי לו למי שרק מקבל כל הזמן.

• ב"ה שהתאספנו כאן למסיבה כל כך יפה, מסיבת חנוכת בית המדרש, חנוכת הקלוז, שהקימו כאן תלמידים חשובים בניו ג'רזי, פינת יקרת שתאיר את כל העיר, ותחזק לבבות ישראל.

• הרי זה כל המטרה של רבינו, לחזק ברכיים כושלות, אנשים מפחדים מברסלב, מה יש לפחד, ניתי ספר וניחזי, אנשים אומרים שאסור להסתכל בזה, אסור להסתכל בספרי רבינו, כי מי שמסתכל שם כבר אי אפשר לדבר איתו, מה כבר כתוב בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן שכל כך יוצאים נגד זה, כתוב שם שיש אלוקים בעולם, מלא מלא בחיזוק, מה כתוב בספרי תלמידיו של רבינו, בספרי ר' נתן, ובספרים המאירים שמוהרא"ש השאיר לנו, שמחזק כל יהודי בכל מצב.

• אני לא רוצה לפגוע באף אחד, ואני לא רוצה לבנות את הקהילה שלנו על חשבון אחרים, אבל הנקודה כאן אמיתית, שאף אחד לא יבוא למכור לי סיפורים, שיש כזה מושג לעבור על מסכתות שלימות, ומי מדבר על לסיים את כל הש"ס, בלימוד דף גמרא כל יום, מבלי דרך הלימוד של רבינו.

• אני לא מדבר על אנשים בודדים, אני מדבר על אנשים פשוטים כמונו שעסוקים עם אשה וילדים, ומשכנתא, וחיפוש פרנסה וחיפוש דירה, ולשלם חשמל גז ומים, וקניות, וחתונות, וקמפיינים, והורים ואחים וכו', ואעפ"כ להיות כל יום ויום מרוכז כדי להבין דף גמרא, אין דבר כזה, אנחנו לא מלאכים, אנחנו בסך הכל בני אדם, וזה לא הולך, זה המציאות, אני לא מדבר על בודדים.

• וכאן נכנס חסידות ברסלב שמגלה את הסוד, רבינו גילה את הסוד של דרך הלימוד, אף שהיה המון צדיקים גדולים, אבל כמו שכאן

שלא משנה מי יהיה, גם אם יש ליהודי זקן לבן, אסור לו לגעת בכס.

• תראו כמה הדור נפל, כי חכמים אומרים לא נחשדו ישראל וכו', והנה הדור שלנו נפל ועוד איך.

• למדנו שאין אומנות מהעניות והעשירות שהכל תלוי בהקב"ה, בדיוק היום קיבלתי מכתב, אברך מתייעץ באיזה עסק להיכנס, הוא רוצה להיכנס לעסק שאפשר לעשות מליונים בשנה, התשובה היא כאן מדברי הגמרא, אין לך אומנות שאין בה גם עניות וגם עשירות, והכל לפי זכותו, הכל תלוי כמה הבן אדם מתפלל להקב"ה, בן אדם יכול להחזיק חנות ואף אחד לא ידרוך, או שיכנסו כמה אנשים ויכניסו לו מליונים.

• למדנו שהתורה היא דבר עד זקנה ושיבה, באמריקה יש את המושג משבר גיל האמצע, אנשים עבדו קשה שלושים ארבעים שנה, פתאום רואים את עצמם בלי כלום, על מה עבדתי קשה, כעת אף אחד לא מסתכל עלי, אבל מי שלמד תורה, מי שהיה רגיל להגיד משניות, יכול להמשיך בזה עד זקנה ושיבה, יקנה משניות גדול עם אותיות גדולות, ומשקפיים מגדלת, ויתענג על דברי ד'.

• למדנו עכשיו בגמרא, כל שעסקו עם הנשים סורו רע, הגיע פעם יהודי לרבינו ואמר שבעל הבית שלו בעבודה נותן לו מכות, ואמר לו רבינו שיגיד לו שיבוא אליו, והגיע היהודי לרבינו כשספר קבלה תחת ידו, ואמר לו רבינו למה כתוב בפרשת ער ואונן, ויהי ער ואונן רע בעיני ד', ויש להבין מה הלשון 'רע', היה צריך לכתוב ויהי ער ואונן רשעים, אלא הכוונה לדברי הגמרא כאן, כל שעסקו עם הנשים סורו רע, מי שפוגם בברית ואינו שמור בקדושה נהיה אדם רע בטבעו, לא רע לשמים לעשות עבירות, אלא נהיה אדם רע, שנותן מכות, וצועק, ועושה מחלוקת עם כולם.

• אשרי מי שבניו זכרים ואוי לו למי שבניו נקבות, ודקדקו הצדיקים שלא כתוב אוי לו

סם ושאר שטויות, אברכים יושבים כל השבת עם סוכריות וג'לי של סמים, קשה להם לקבל את השבת ואת התפילות, ולכן חייבים גבאי היכל הקודש לדעת שהם חייבים לתת רק חיזוק, כי אברך שכבר נכנס לבית כנסת היכל הקודש, כבר עבר עליו מה שעבר עליו, והוא צריך שיעודדו אותו ולא להיפך.

העיר אומן הוא לא כפר ולא עיר קטנה, הוא עיר גדולה מאוד, ויש שם שדה התעופה, ובסיסי צבא, ולכן שומעים בחדשות ששלחו מרוסיה טילים לאומן, ולא שומעים שנפל טיל למעז'יבז, כי באומן יש בסיסי צבא, ולכל חסידות היה בית כנסת בעיר אומן, עיר ענקית מלא בבתי כנסיות, עכשיו כשהיינו בראש השנה, הייתי צריך להיכנס לעירייה, כדי לחתום יפוי כח ליהודי שבונה את הבנין החדש שלנו, היהודי גר שם בעיר, ובדרך כשעברנו את הרחוב הראשי, הוא הראה לי המון בניינים, זה היה בית כנסת פלוני, לפני המלחמה, וזה היה בית כנסת אלמוני, לכל חסידות היה שם בית כנסת.

ושם בעיר אומן היה איש נחות מאוד, בשם משה צדוק, והוא היה ל"ע מסור, דבר איום ונורא, הוא קיבל כבוד וכסף מהמשל, ומסר יהודים למאסר, ובכל בית כנסת שהגיע זרקו אותו, אבל יהודי הוא יהודי, והניצוץ שלו נדלק וקיבל הרהור תשובה, היה יארציט של אביו, והוא חיפש מנין להגיד קדיש, והתחיל להיכנס לאיזה בית כנסת, מיד העיפו אותו בקולי קולות, שייגעץ מוסער וכו', וכך היה בכל בתי הכנסת שנכנס, עד שהחליט שינסה את הקלויז של ברסלב, אולי שם לא יעשו לו כלום, הוא נכנס שם ונעמד בצד, ואחד האברכים ניגש אליו, ומשה צדוק מתחיל לפחד מה כבר יעשו לו עכשיו, בטח יעיפו אותו, היהודי ניגש ומביא למשה צדוק טלית ותפילין, ואומר לו: משה צדוק, אם אתה כבר כאן, תניח טלית ותפילין, והתעורר בו הנשמה, והתחיל לבכות, ונעשה בעל תשובה גמור, זה התפקיד של הגבאים בהיכל הקודש.

באמריקה, כשהגיע קולומבוס עם האניה וגילה את אמריקה, זה קרוי על שמו, אפילו שאין שום דבר חדש במה שגילה, על הטוב יזכר, אותו דבר עם רבינו, אפילו שהיו הרבה צדיקים, הגיע רבינו וגילה לנו את הדבר הפשוט, שכל אחד מקטן ועד גדול יכול לקבל חלק בתורה הקדושה, ולסיים את כל התורה כולה, ולקבל חיות מהתורה, ולקבל רגשי אהבה לתורה, גם אם לא מצליחים להבין עד הסוף.

מותר להבין, וצריך לבקש מהקב"ה שנוכה להבין את דברי התורה, ומותר ומומלץ שיהיה שיעור תורה עם מגיד שיעור שמסביר את דברי הגמרא, אבל יש חובה ללמוד את כל התורה, תנ"ך, ששה סדרי משנה, וכל הש"ס, ורק אם יגרסו יצליחו לעשות את זה, כל השיטות וההמצאות שיש, מתאים לתקופה מסויימת או לאנשים מסויימים, אבל שיטת רבינו בדרך הלימוד מתאים לכל אחד בכל זמן, תמיד אפשר למצוא כמה דקות ולהגיד את המילים.

מתחילים עכשיו את החצי השני של הש"ס, ונסיים את זה בעז"ה בעוד שלש וחצי שנים, וכל אחד ואחד יכול להצטרף, גם מי שהוא יודע שבחיים לא הצליח לקחת את עצמו לידיים, בן אדם שואל את עצמו כל הזמן: מתי אקח את עצמי לידיים? אין לזה תשובה, כי לכל אחד יש את הנסיונות והקשיים שלו, ולמדנו אתמול שר' מאיר צחק על כל הנסיונות, עד שהשטן כמעט הפיל אותו, יש נסיונות מאוד גדולים, ורק דרך הלימוד של רבינו יכול להציל אותו.

אני מבקש מכל הגבאים של היכל הקודש, שידעו מדברי הגמרא של ר' מאיר, כמה הנסיונות קשים ומרים, ושידעו לדבר אך ורק דברי חיזוק, כי לתת מוסר יש מספיק מי שיודע לתת, בכל העולם כולו יש בעלי מוסר, וממציאי בעיות, מה צריך לתקן, כשאברך מגיע לבית כנסת, הוא כבר פצוע לגמרי, הוא צריך אך ורק חיזוק, שלא יברח ח"ו לכל מיני

וללמוד את כל מה שלומדים בישיבה, ורק בין הסדרים ילמדו את דרך הלימוד, כשהבחורים מסתובבים בבין הסדרים עם כל מיני חקירות שאין עליהם תשובות, עדיף ללמוד דרך הלימוד, הרי אין באמת מי שענה תשובה ראויה על ידיעה ובחירה, כשאתם רואים שיש מודעה שיבוא בעל דרשן שיתרן את הסתירה בין ידיעה לבחירה, תדע שאין לך מה ללכת לשם, כי רבינו אומר שאין תירוץ על זה, ורק משיח יתרן את זה, כי מצד אחד הקב"ה יודע הכל, ומצד שני הוא נותן בחירה.

הקב"ה אמר לאברהם אבינו, אני הולך לשלוח את ילדיך למצרים, הם יעברו יסורים ושעבודים נוראים, אבל וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנוכי, ולכאורה אם הקב"ה גזר שחייבים לשעבד את עם ישראל, איך הוא יעניש אח"כ למצרים על מה שעשו, הרי עשו מה שנקבע מראש על ידי הקב"ה, ועל זה אומרת התורה לאחמ"כ: והאמין בד' ויחשבה לו צדקה, אברהם אבינו לא שאל שאלות של ידיעה ובחירה, מאמין בהקב"ה בפשיטות.

בחורים בישיבות חוקרים מה היה הדרך של הבעל שם טוב, ומה היה הדרך של צדיקים אחרים, אני אומר לכם, שאין שום תירוץ על השאלה, וחבל על הזמן, רבינו אומר את זה, שלאחר הסתלקות הבעל שם טוב, הלך איתו כל שיטתו ואורו, גביע של כסף ובקבוק מזהב אינו קשור לבעל שם טוב, זה אולי דבר יפה וחשוב, ומאוד חשוב שיש לכל אחד אדמו"ר ומורה דרך ושיביט עליו איך הוא אוכל, ושישאל ממנו את השאלות שלו, אבל זה לא קשור לבעל שם טוב זי"ע.

אני יכול להגיד לכם דבר אחד, תנסו ותראו, מאות בחורים ואברכים יצאו מכל הנסיונות והתאוות, על ידי שהקשיבו לרבינו, לקחו את דרך הלימוד, כי תורה ועבירות לא הולכים ביחד.

וכמובן חייבים על זה תפילה והתבודדות, ולבכות להקב"ה, שיושיע אותנו מכל הצרות והנסיונות הקשים והמרים האלו.

• ב"ה אצלינו בהיכל הקודש, כולם לומדים, וכולם מבינים את התורה, אבל רוב היום עוסקים בלימוד מהיר, בגירסא, כי רק כך אפשר לעבור על כל חלקי התורה, ורק זה מה שיטהר את הנשמה, במקום להיות עסוקים כל היום בצפיות של עבירות וסטטוסים, כשלא יודעים שיכולים ללמוד.

• אברכים חושבים לעצמם, איך יכול להיות שאני יתחיל עכשיו בבא קמא, הרי זה לקח לי שנה שלימה כשהייתי בישיבה, לא הבנתי אף פעם מה זה מבעה ומה זה הבער, תולדות ואבות, רבינו אומר שאם משהו מתעכב הרבה בהבנת גמרא בסוף מתייאש ועוזב את התורה, וכשהיו בחורים השקיעו המון המון זמן, ולא התקדמו כלום, תלמדו עכשיו בלי צמצומים, עוד מעט תבינו, תעברו על הש"ס קודם באמירה.

• וכל אלו שאומרים לכם שכתוב במג"א וכו' שלא יוצאים ידי חובת לימוד התורה, אני אומר לכם שזה לא נכון, כי כשהשולחן ערוך הרב אומר שחייבים להבין את התורה, מוסיף עוד שורה, ואת זה אף אחד לא אומר לכם, וככה הוא כותב: אף על פי כן, יש לאדם לעסוק בכל התורה, גם בדברים שלא יוכל להבין, ולעתידי לבוא יזכה להבין ולהשיג כל התורה שעסק בה בעולם הזה. ובהמשך כותב: ואם מוציא בשפתיו אע"פ שאינו מבין אפילו פירוש המילות, חייב הוא לברך על כך ברכת התורה.

• אנשים חושבים, התורה רחוקה היא מני ים, אין לי סיכוי לעבור על מדרש רבה, ומדרש תנחומא, וזוהר הקדוש, אבל האמת הוא שעם דרך הלימוד של רבינו אפשר הכל, אל תספרו לאף אחד שאתם לומדים בדרך הלימוד, לא חייבים לצעוק אני ברסלב, ברסלב הוא דבר בתוך השכל, איפה שנמצאים, לא חייבים להחליף כלום, אבל אפשר ללמוד, ולא חייבים להסתכל בקנאה על אחרים שלומדים, כי כל אחד יכול לסיים את כל הש"ס.

• בחורים בישיבות חייבים לציית לסדרים,

כסף, לא מסתכל על ילדיו ועל ביתו, את הכל הוא מפקיר למען כסף וחברים, עוד מעט הוא כבר הולך למושב זקנים ומי יסתכל עליו, הרי הילדים יעשו בדיוק מה שהוא עשה, לעשות כסף ולא להסתכל על הבית.

כסף כסף כסף, מה אפשר כבר לעשות עם כסף, כסף יכול רק לאמלל אנשים, כי כמה כסף שעושים רוצים כפול, העשירות האמיתית זה האשה והילדים, לשבת איתם בסעודת שבת ולהודות להקב"ה על כל החסד.

אסור להפסיק להתפלל על מצב המלחמה, שהקב"ה ישמור על ילדיו, ושכולם יחזרו בתשובה, ב"ה יש עכשיו הרבה סיפורים של קידוש השם, ואפילו בכנסת הטמאה כבר מדברים מהקב"ה בעל כרחך, הרי כשהקימו את הכנסת החליטו שלא כותבים את שם השם, וכותבים רק 'צור ישראל' וכל אחד יתכוין לעצמו, הדתי יגיד שהכוונה להקב"ה והחילוני לכח שלהם רח"ל, אבל לאט לאט מתחילים לדבר מהקב"ה.

דיברו על זה שהאמא של הנערה ששחררו מעזה, עשתה המון תפילות והפרשת חלה, ובאמצע שעשתה את ההפרשת חלה והבת שלה היתה בעזה, היא צעקה רבש"ע אני אוהבת אותך, וזה היה קידוש השם גדול, אפילו שהבת שלה בעזה היא מודה להקב"ה.

בבא קמא דף ד.

לומדים כל יום קצת גמרא, גם אם לא כל כך מבינים בהתחלה, אומרים את התיבות של הגמרא של המשניות ושל החומש, זה דבר גדול.

אנחנו כבר מתקרבים לשבת מברכים כסלו, לחג החנוכה, הזמן רץ ואנשים רוצים לתפוס וללמוד, ושואלים מה הדבר הכי חשוב בסדרי השיעורים, צריכים לדעת שהדבר הראשון זה לעבור על הפרשה, מי שחושב שהוא יכול לחכות ליום שישי או לשבת, שידע שבסוף ככל הנראה הוא לא יעבור על הפרשה, ולכן

בבא קמא דף ב.

• ב"ה עברנו חצי ש"ס, סדר זרעים מועד ונשים, והיות התחלנו סדר נזיקין, אשרינו שאנחנו יכולים לתפוס כמה דקות מהיום ללמוד גמרא, תורה, איז די בעטסע סחורה, דאס היט אפ דעם מענטש אין גלות ווי א מנורה [התורה היא הסחורה הכי טובה ושומרת על הבן אדם בגלות כמו מנורה], מה לעשות שהיום חייבים שהחרוזים יתאימו, אי אפשר להגיד סתם שהתורה שומרת על הבן אדם, חייבים להגיד שזה שומר כמו מנורה.

• יהודי שמקורב לצדיק, זוכה ללמוד כל יום, גם אם הוא לא מבין כל מילה, וגם אם הוא לא מבין בכלל, סיפר לי אברך שהיו לו תקופות כל כך קשות והלך למוהרא"ש ובכה שאין לו זמן ללמוד גמרא, ואמר לו מוהרא"ש אני מבקש ממך דבר אחד, בכל יום כשאתה מגיע הביתה תפתח את הגמרא ותסגור, וזהו, וככה תהיה ירא שמים, ב"ה הוא עשה מה שאמרו לו והיום הוא לומד המון.

בבא קמא דף ג.

• זה עדיין נחשב שהתחילו היום את המסכת, כל אחד יכול להצטרף, לא חייבים להבין, ומי שזוכה ומבין זה כולו בונוס.

• מגיע היום שבת קודש, תכניסו לילדים מצוות ומעשים טובים, כמו שאברהם אבינו עשה, ויתן אל הנער לעשות אותו, ולכן כשהקב"ה רצה להפוך את סדום, אמר הקב"ה אני לא יכול לכסות מאברהם, כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו וגו', אני לא יכול לכסות מאברהם כי הוא מחנך את ילדיו, זה הגדלות של אברהם אבינו שהוא מחנך את ילדיו, ומשקיע בהם.

• בשונה מהשיכור לוט, כשאומרים לו שכל העיר מתהפך, כתיב ויתמהמה, בשלשלת, הקול כמו האזעקה, במקום לרוץ, הוא מתעכב ויתמהמה, ואומר רש"י שהוא הולך להציל את ממונו, הוא מוכן להפסיד הכל בגלל קצת

הדבר הזה מהישיבה, תתיישבו בבית על כסא טוב, עם גמרא, ותלמדו כל יום דף גמרא, זה יקרב אתכם לרבש"ע למדריגות הגבוהות ביותר.

בבא קמא דף ו.

וכי אני צריך שוב להתחנן אליכם שתלמדו כל יום דף גמרא? שאעשה איתכם שוב את הדיל, שמי שילמד ממסכת בבא קמא עד סוף הש"ס, יגיע לסיום הש"ס נשוי עם ילד בעז"ה.

וביקש ראש הישיבה מאברך אחד שיעלה ויספר את סיפורו כדי לחזק את הבחורים, שחושבים שהאברכים נולדו אברכים, וסיפר האברך שהוא היה בחור שהיה לו מאוד קשה בשידוכים... והראש הישיבה אמר לו, בעת סיום הש"ס הקודם, שאם יתחיל ללמוד כעת כל יום דף גמרא, עד שיגיעו לחצי ש"ס, הוא כבר יהיה עם ילד בעז"ה, ואכן כך היה, וסיים ראש הישיבה: אני כבר לא זוכר מתי אמרתי לו, אבל אני אומר לכם, בחורים, אל תהיו בטלנים, תעשו דיל.

אני לא יכול להוציא ממכם את הטלפון, אין מגנט יותר חזק מבחור וטלפון, אבל אני יכול לתת לכם את העצה של רבינו, שאם ילמדו כל יום דף גמרא, בסוף יגיע רגע שהבחור יזרוק את כל הזבל, אני לא יכול להוציא זבל, אם אקח את הטלפון מבחור, הוא יקנה מחר חדש, אי אפשר לנתק בן אדם מחדשות ווואטסאפ, אבל התורה יכולה לנתק אותו מכל זה.

תעשו שיעורים בחומש משניות גמרא ותהלים, הלוואי ואוכל לפעול אצלכם ח"י פרקים משניות, וגמרא דף לכל יום לכה"פ.

צריך להתחיל מיום ראשון, עד שני, וביום שני עד שלישי וכן הלאה, אני עושה קצת אחרת, כי אני חייב לדעת את כל החדשות מיד בתחילת שבוע, אני לא יכול שרק בסוף שבוע אדע משהו שקורה בפרשה, לכן ביום ראשון אני כבר עובר על כל הפרשה, ואחרי זה אני מתחיל שוב, ביום ראשון עד שני חומש תרגום ורש"י, וביום שני עד שלישי חומש תרגום עם רש"י.

מי שלומד רש"י זוכה לרוח הקודש, רוח הקודש אינו הכוונה שהוא יודע מה קורה אצל השני בבית, כי לאף אחד לא מעניין מה קורה אצל השני מתחת לוילונות, רוח הקודש הכוונה שנכנס באדם רוח ורצון לקדושה, הבן אדם רוצה לאהוב את הקב"ה, רוצה לשמור על עיניו ברחוב, רוצה שיהיה לו כלים טהורים ולא טמאים, זה רוח הקודש, הבן אדם מחפש קדושה.

השיעור השני יהיה משניות, כמה שאפשר, פרק אחד, או שנים, או עשר, או שמונה עשרה, תגידו משניות כסדרן, מוהרא"ש היה אומר שמשניות זה כמו אבקת כביסה שמוריד כתמים מהנשמה, הנשמה מלאה בכלוך, ומשניות מנקה את הכל, ועל כולם לקחת גמרא, כל יום דף גמרא.

בבא קמא דף ה.

לומדים כל יום גמרא, ולא משנה כמה מבינים, בהתחלה תבינו קצת, ואחרי זה תבינו יותר, וככה תצליחו ותלמדו הרבה ותבינו, אבל מי שרוצה להבין מיד יכול ליפול, המון אנשים עוזבים את הלימוד כי רוצים להבין מיד.

אני מבקש ממכם חתנים, תקחו איתכם את

המשך שבת פרשת וירא – שבת התוועדות בצל ראש הישיבה שליט"א

וכן סיפר על עוד משפחה שהתקרבה, כשראש המשפחה היה בחור, והגיס שלו שהיה מקורב, היה צריך לקחת אותו לאיזה ישיבה, ובטעות הגיע לישיבת תפארת התורה... והוא כבר נכנס שם ללמוד, וככה התקרבו.

אחד הבחורים סיפר שמישהו רצה לעשות ליצנות ממנו ושאלו מה זה תחש, וענה לו הבחור אולי אתה יכול לספר לי איך נכנסו כל החיות לתיבה, ואמר ראש הישיבה שזה שיטה נכונה לענות בחזרה עם שאלה, כי זה ששואל הוא תמיד החזק, וזה שחייב לתרץ הוא החלש, ולפעמים יש ענין של הפצה להיות זה ששואל, כמו כשמישהו שואל אם אתה נוסע לאומן, אתה עונה בחזרה, וכי אתה לא נוסע וכי עוד לא קנית כרטיס.

בעת ששרו אזמר בשבחין, ביאר ראש הישיבה את ענין ג' הסעודות של חקל תפוחין קדישין, ועתיקא קדישא, וזעיר אנפין.

ודיבר בסעודה על מה שאברהם אבינו הלך לשאול את ממרא אם למול, וכי אחרי שהקב"ה בעצמו אמר לו למול, הוא צריך ללכת לשאול את חבירו, ואמר ראש הישיבה שהקושיא זה התירוץ, שבן אדם צריך חבר טוב לדבר איתו ולשאול אותו, ושאל אחד הבחורים איך מוצאים חבר טוב, אמר לו ראש הישיבה, שיחפש מישהו שלא עושה ליצנות, להיזהר מליציים.

- כליל שבת דיבר ראש הישיבה על משפחה חשובה שהתקרבה, שהמעשה היה שבמאנסי היה בריכת שחיה, וילדים הלכו ללמוד שם שחיה, וגם הבן של משפחה זו הלך לשם, ילדים בני 12, והמורה לשחיה היתה אשה, והאמא של הילד דיברה פעם עם חברה שלה, וההיא אמרה לה, וכי נראה לך נורמלי שאשה תלמד ילדים גדולים שחיה, ותדחוף אותם למים וכו', והאמא שואלת אותה מה אני יכולה לעשות איך אני יכולה לשמור על הילדים, וההיא ענתה לה שיש בדור הזה רק יהודי אחד שמדבר פתוח איך לשמור על הילדים, וזה הראש ישיבה והיא נתנה לה את המספר של קול ברסלב, ואחרי שהיא הקשיבה שוב ושוב, היא קירבה את כל משפחתה להיכל הקודש, והראש ישיבה הדגיש שמדובר במשפחה חכמה עם מלא שכל.
- הראש ישיבה סיפר שבשנת הקורונה, כשעשו קעמפ לבנות באופן סודי... והאבא הגיע לראש הישיבה הביתה, והראש ישיבה לא הכיר אותו, אבל הוא כבר הריח שיש קעמפ מוסתר, והגיע עם בנותיו וביקש לרשום את בנותיו, ואמרו לו שאי אפשר ומי אומר שיש קעמפ וכו', אמר האבא לראש ישיבה, אני יודע שיש קעמפ, ואני משאיר כאן את הבנות שלי, הוא השאיר שם שתי בנותיו והלך, כלילה הראשון סידרו להם מקום לישון, אבל למחרת כבר היו בקעמפ, וב"ה הם כבר נישאו, וכבר עושים עוד מעט חלאקה לילדים שלהם.

לקח את זה ממנו, ודיבר ראש הישיבה על זה שהרה"ק מסאטמאר אמר להכניס תיקון הכללי בתחילת התהלים.

אחרי הקידוש קודם הסעודה הלכו לטייל, והיה שם איזור יפה עם בתים נפלאים, ואחד הבחורים אמר שהוא רוצה בית כזה, ושאל ראש הישיבה וכי בקריה אין בתים כאלו יפים, ודיבר אז שלפעמים רואים בית יפה ולבוש יפה, ולא יודעים שבתוך הבית בפנים יש בלאגן גדול, ואילו אנשים פשוטים מבחוץ יודעים לחיות עם סדר, והבית מסודר נקי ומטופח.

ודיבר גם על בית ישן שעומד שם מאה שנה, ושאל את שבתאי כמה עולה לחפות את הבית הזה מבחוץ באבן יפה, וענה שזה כחמש אלף דולר, אמר ראש הישיבה הרי אם הבעל הבית יניח מבחוץ חיפוי בכמה אלפי דולר, הוא יצליח לעבוד על כולם ויוכל למכור בהרבה, והאמת שהכל מזוייף, ואמר לבחורים שלא יחפשו שידוך שרק נראה יפה מבחוץ, ולא יבדקו איך נראים ואיך לבושים וכו', כי העיקר היא הפנימיות ומידות טובות.

כשאחד הבחורים אמר לראש הישיבה על איזה בית יפה שרוצה לגור שם בבית זה, ענה לו הראש הישיבה שהוא מזכיר לו סיפור שהיה, על אחד שידע שהוא עתיד לקבל החזר מיסים באמצע החורף כמה אלפי דולרים, ובסוכות הוא חשב איך הוא יקנה סוכה, ונזכר שהוא אמור לקבל כמה אלפי דולרים אז על החשבון הוא יקנה סוכה באלף דולר, ובחודש חשון הוא היה צריך עוד אלף דולר כי נשבר לו המקרר, וחשב מאיפה יהיה לו כסף, ונזכר שאמור להיכנס לו כמה אלפי דולר ויקח מזה, ובכסלו הוא רצה לנסוע עם אשתו לחופש באלף דולר, ונזכר שעוד מעט יכנס לו כמה אלפי דולר ויקח משם, ובטבת הוא רצה לשפץ את המחסן בכמה אלפי דולר ולקח את הכסף משם... ואמר הראש הישיבה לבחור נזכרתי מזה כי בשבת הקודמת כשהיינו באיזור אחר אמרת שאתה רוצה לגור בבית היפה ההוא,

אחרי ברכת המזון היה שבת אחים, ובינתיים כשהכינו את השבת אחים, התיישבו בחוץ על הכסאות, והראש ישיבה אמר שכל אחד יתן מחמאה על כל אחד, והראש ישיבה התחיל להגיד על בחור אחד מחמאה, ואז כל הבחורים אמרו עליו מילה טובה, אחרי זה עברו לעוד בחור, והראש ישיבה אמר עליו מילה טובה ואז כולם אמרו וכן הלאה על כל הבחורים, גם הילדים שהיו שם בשבת היו חלק מהמשחק, כשהתחילו להגיד מחמאות על הראש ישיבה, הגיב הראש ישיבה שיחכו לזה בסוף, אבל הסוף לא הגיע...

תפלת מנחה התחילה בזמן הדלקת הנרות, והשבת אחים הסתיים בשעה 2 בלילה.

בשבת בבוקר דיבר ראש הישיבה על זה שלפעמים הוא חייב לצאת ליום שלם בקריה, ואז הוא מגיע בסוף יום ורואה שיש לו המון מכתבים והוא לא יצליח לענות, ולכן הוא עושה את הכל כנקרא, ואז מתחילים מחדש, ואמר שאפשר לשלוח שוב את השאלה, אבל לא לנדנד ולשלוח שוב ושוב.

ואמר שגם אם הוא מקבל מכתב שכותבים לו שיתקשר בחזרה חירום, הוא לא יתייחס לזה, כי אין שום ענין סתם לסקרן ולכתוב חירום, במקום זה אפשר לכתוב להתקשר חזרה בנוגע ל-. כמו בנוגע לאבא שלי שמאוד חולה וכדומה, אם זה משהו מאוד חירום.

אחד הילדים סיפר שהלך הפצה, ומישהו אמר לו שיכנס לביתו ויביא לו סכום כסף, והילד אמר אני לא נכנס לביתך, כי אבא שלי לא מרשה, ודיבר ראש הישיבה שהמלמדים בהיכל הקודש מצילים את הילדים, כי בכל רגע נתון, ילד אחד בעולם נשחט על ידי מנוולים.

בעת התפילה בשבת בבוקר הצטרפו כמה שכנים מהאיזור, ואחרי התפילה ניגש בחור אחד לראש ישיבה, והתעניין ראש הישיבה על מקום לימודו, והבחור סיפר שהיה לו פעם תיקון הכללי בישיבה היכן שלומד, והמשגיח

ועכשיו אתה אומר כאן...

והבטיח אלישע שבעוד שנה 'את חובקת בן' ונולד חבקוק, וכעבור שנה מת הילד, והשונמית הניחה את הילד על מיטתו של אלישע שבביתה, והלכה האמא לאלישע, ומי שמסתכל בחומש יראה שכתוב כאן, עד כאן אומרים הספרדים, ואילו האשכנזים ממשיכים את כל הסיפור שאלישע הגיע והחיה את הילד, ואמר הראש ישיבה שאצל הספרדים אין צורך לספר מה היה, מרוב התמימות והאמונה בצדיקים, כולם מבינים שאם הלכה אל הצדיק בוודאי ראתה ישועה והיה שם תחיית המתים ממש.

וסיפר שפעם אחת כשהבאבא סאלי היה עלי דרך, הוא עצר באמצע הדרך כמה פעמים משאית שסחב קרטונים של שתיה, שנסע לפניו, וביקש מהנהג שיביא לו משהו לשתות, והנהג צעק עליו שיעזוב אותו, ושוב הבאבא סאלי שנסע מאחוריו, עצר את המשאית וביקש שתיה וכו', עד שבסוף נהרג הנהג בתאונת דרכים, ואמר הבאבא סאלי שראה את המלאך המות עומד לידו, ורצה להציל אותו על ידי שיעשה חסד.

סיפרו לראש ישיבה שראו שמישהו עושה היפנוזה, טיפול שאפשר להשתיל במוח, דברים בתוך התת מודע, מרדימים את המוח, ומכניסים שם מסרים שילכו ויעשו כך וכך, ואמר ראש הישיבה לי לא יוכלו לעשות כלום, רק במוח ריק אפשר לעשות את זה, אבל מי שיש במוחו את הקב"ה, אי אפשר להכניס שם דבר אחר, וגם כל ענייני עין הרע לא שולט במי שמאמין בהקב"ה, כי מי שיש לו אמונה חזקה לא שולט עליו שום דבר, וסיפר ראש הישיבה שהיה אחד שעשה כאלו טיפולים של היפנוזה והוא העלה אנשים על במה, אבל כל מי שעלה לבמה וצחק ממנו, זה פשוט לא עזר לו, והוא הוריד אותם מהבמה.

אחר כך דיברו הרבה על הפצה, ושאלו אם אפשר להכניס לחנות גליונות, כי לאנשים יותר קל לקחת גליון בחנות כשבין כה מכניסים כל העיתונים לשקית, וענה שחייבים

• ראש הישיבה דיבר בסעודת שבת בבוקר על הזהירות מהשקעות מפוקפקות, וסיפר על אחד האנשים מארץ ישראל שאמר לראש ישיבה, חשבתי שרק ברוחניות הראש ישיבה מבין יותר טוב, אבל בכסף הייתי בטוח שאני מבין יותר טוב, והאברך הזה השקיע שבע מאות אלף דולר באיזה עיסקת נדל"ן באיזור ניוארק בניו ג'רזי, ואחרי שהעביר את הכסף ראה שלא דובים ולא יער, וכן סיפר על אחד שהשקיע המון כסף אצל אחיו, וזה הרבה יותר גרוע, כי לאח שלו הוא חייב להמשיך אחרי זה לחייך אליו כאילו לא היה כלום, אף אחרי שהוא הפיל אותו בעיסקה כושלת.

• באמצע סעודה שלישית אמר ראש הישיבה שיש ראשי תיבות על ענר אשכול וממרא, ענר אמר 'עיי נאר', אשכול אמר, 'אלט ש'וואך ק'ראנק ו'ועסטו ל'יגן ממרא אמר מ'אלעט מ'אלעט ר' א'ברהם [ענר אמר שזו נערות וטיפשות, אשכול אמר שהוא ישכב חולה חלש וזקן, ורק ממרא אמר ר' אברהם למול [למול]

• במוצאי שבת היה הרבה סיפורי צדיקים, ובאמצע סיפר ראש הישיבה שביום שמחת תורה כשהגיעו המחבלים לעיר נתיבות הם המשיכו ולא רצחו, וסיפרו שהם ראו שבשער העיר עומדים שלשה רבנים שהזהירו אותם, ובחקירות הסתכלו בתמונות, ואמרו שזה היה הבאבא סאלי, ואמר ראש הישיבה שאולי הסיפור לא היה ואפשר לצחוק, אבל זה בטוח שהיה יכול להיות, כי לצדיקים יש כח גדול, והבאבא סאלי היה צדיק גדול.

• ואז עבר הראש ישיבה לדבר אודות אחינו בני ספרד, והצדיקים שלהם, והאמונת צדיקים שיש להם ברוב תמימות ואמונה, וסיפר שקראנו לאחרונה את ההפטרה על אודות השונמית שהכינה חדר מיוחד לצדיק אלישע, שכל פעם שיעבור ליד ביתם יוכל לנוח שם, וכשאלישע שאל מה הוא יכול לשלם לה, ענה גיחזי המשמש שאין לשונמית ילדים,

לגרוס משניות, והראש ישיבה ביאר לו שרק ככה אפשר, שבאמצע שמדברים עם חבר, באמצע שיושבים בשמחה, באמצע הנסיעה כשמחכים לרמזור, תופסים משניות וגורסים עוד משנה ועוד משנה.

כשנפרד אמר האיש לראש ישיבה ש'כח גדול על מה שהסבירו לו, אמר לו ראש הישיבה לא התכוונתי אליך, התכוונתי לילדים שלך, אמר האיש, וכי עלי מתייאשים, אני מביטח שאני מתחיל ללמוד דרך הלימוד, אמר לו ראש הישיבה ח"ו לא התייאשתי, אבל ראיתי איזה ילדים יקרים יש לך, וכמה הם רוצים ללמוד ולעבוד את ד', ושאל את הבחורים שלו האם הם יתחילו ללמוד דרך הלימוד, וכולם ענו בחיוב.

לשאול את המנהל של החנות, ולהסביר לו שלא עושים מזה כסף, ודיבר גם על זמן של הפצה, שבערב שבת אחה"צ צריך להתכונן לשבת, וזה לא זמן להפצה, ורק אם הכל כבר מוכן, אפשר עם השטריימל ללכת להפצה.

- במוצאי שבת אחרי מעריב, הגיע לשם איזה אברך עם כמה ילדים, וניגש לראש ישיבה שהבן שלו לומד באיזה ישיבה, ואמר לו על דרך הלימוד, והוא רוצה לדעת על זה, ראש הישיבה דיבר איתו כשעה שלימה על ענין זה, ובאמצע קרא לבחורים שיספרו כמה פעמים סיימו משניות ושאר ספרים, והבן אדם היה בהלם כששמע מה קורה שם, הוא לא האמין שבאמת אפשר ללמוד בדרך הלימוד, הוא לא הבין איך בחורים יכולים לדבר ובאמצע

שבת קודש פרשת חיי שרה בצל ראש הישיבה שלימ"א בויליאמסבורג

שזה יותר גדול. אברך אחד סיפר לראש הישיבה שבנו ביקש ממנו שהוא רוצה לקנות איזה משחק מיוחד לחנוכה, ואמר האבא שהוא הסביר לבן שלו שזה מאוד יקר ועולה הרבה כסף, והציע לבן שלו שיבקש מחבר את המשחק של שנה שעברה, ואמר הילד שזה של שנה שעברה כבר לא מעניין השנה, והאבא אמר שהוא הסביר לו שוב שזה מאוד יקר ועולה הרבה, אמר לו הראש ישיבה: אתה אבא מדי טוב, כי אני אומר לילדים שלי כן או לא, שיחת חברים אני עושה עם אברכים בני גילי בבית כנסת.

בשבת אחים כליל שב"ק אמר ראש הישיבה פעמיים דברי תורה, פעם אחת דיבר לבני

- בעת הסעודה עם הבחורים, שאל ראש הישיבה את הבחור שבישל, איזה קוגל הוא עשה לבחורים לשבת, ואמר שעשה קוגל תפו"א אמר ראש הישיבה שבחור חסיד קרעטשניף מתאים שיעשה קוגל אטריות חסידי, ואכן אחרי זה בשבת אחים, הכניס ראש הישיבה קוגל לבחורים, וחתך להם בעצמו וחילק להם.
- בדרך הביתה כשעברו ליד בית גדול שעומד באמצע בניה, אמר ראש הישיבה לסובבים וכי אתם חושבים שהבית הזה גדול יותר מהדירה שאני גר שם, ענה אחד האברכים תלוי אם שמחים שם, הגיב ראש הישיבה, בדיוק כך, אם יש שמחה בבית יכול להיות

בניו יורק, ואמר ראש הישיבה שדיבר עם אברך ביבניאל שאמר שלא רוצה ללכת לר' יצחק כי זה לא מוהרא"ש, אמר לו ראש הישיבה לך אליו עם הילדים שלך שיגדלו יראי השם, ואגב אתה גם תהיה ירא שמים, והוסיף ואמר שהרה"צ ר' גמליאל רבינוביץ אמר לו על אביו הרה"צ מקארלסבורג שליט"א שאולי הוא לא אבא שלו זצ"ל אבל אם ילכו אליו יגדלו יראי השם, ור' גמליאל מגיע אליהם במירון, וחיזק את הרבנית תליט"א שהיא מבשלת שם הרבה לכבוד הרשב"י והאורחים.

התחילו ברכות בתפילת שחרית בשעה 9:15

לפני סיפורי מעשיות היה איזה ילד שמאוד השתולל וצעק כי אבא שלו לקח ממנו איזה חפץ, ואמר ראש הישיבה לאביו שלא יכנע לבנו ולא יחזיר לו, כי ילד צריך ללמוד לצייט.

אחרי התפילה היה סיפורי מעשיות במעשה של הבת קיסר מדף כ"ה עד דף ל', שהסוחר הגיע לקחת את בת הקיסר, והיא אמרה שהיא תתחתן איתו אבל שיבטיח בינתיים שלא נוגע בה, ואמר ראש הישיבה שזה עצה כשמגיע משהו ורוצה ח"ו לעשות עבירות, במקום להתנגד כשרואים שזה לא ילך, אפשר להגיד לו כן כן, עוד מעט, תיכף, ובהזדמנות הראשונה לברוח עם חכמה.

לתפילה הגיע אורח יהודי שיודע רק אנגלית, והראש ישיבה שלח את בנו שיגיד ליהודי שישב לידו בסיפורי מעשיות, ואמר הראש ישיבה שבגלל האורח ידבר באנגלית, וכשראה הראש ישיבה שהוא לא מרגיש בנוח, אמר לו הראש ישיבה שיש כאן כמה אברכים שמבינים רק אנגלית, והראש ישיבה שאל אותו למה הוא הגיע להתפלל בברסלב, הוא ענה שחבר שלו אמר לו שחסידי ברסלב הם אנשים טובים.

בסיפורי מעשיות דיבר ראש הישיבה באנגלית, ואחרי זה הסתובב לבחורים באידיש ואמר להם, מה זה חסידות ברסלב? חסידות ברסלב זה להתפלל ולדבר אל

משפחתו, ופעם אחת לבחורים, לבני משפחתו אמר שהתורה אומרת אחרי נישואי יצחק לרבקה, וינחם יצחק אחרי אמו, ורש"י מביא שג' הדברים שהיו אצל שרה אמנו חזרו להיות אצל רבקה, והיינו שהנר של ערב שבת דלק כל השבוע, והיתה הברכה מצויה בעיסה, וענן על האוהל, ואמר ראש הישיבה שלפני שהגיע למוהרא"ש חשב שהכוונה למופתים ונסים שהיו, אבל אחרי ההתקרבות הבין שהדברים כפשוטן, שהמצב שיש בכל יהודי בעת הדלקת נרות שבת, היה אצלהן כל השבוע, הרי בזמן הדלקת נרות הנשים מבקשות הרבה ומדברים אל הקב"ה, וככה היה כל השבוע אצל שרה אמנו, שהתפללה כל השבוע כמו בהדלקת נרות, וככה זה בברכה שהיתה בעיסה, כי הנשים נוהגות לבקש ולהתפלל בעת הפרשת חלה, והזכיר שהרבה אנשים מתקשרים שם הביתה לשאול מתי יהיה הפרשת חלה כי רוצים להזכיר שמות לישועה, ואצל שרה אמנו ורבקה אמנו היה כל השבוע כמו בעת הפרשת חלה, תפילות ובקשות, וגם הענן שהיה על האהל, הכוונה שהיה השראת השכינה בבית, כי דיברו כל הזמן אל הקב"ה ולכן הרגישו כל הזמן את הקב"ה.

אחרי זה דיבר לבחורים, ואמר להם, מה יצחק אבינו עשה כשחיפש שידוך, ויצא יצחק לשוח בשדה, זה היה לפנות ערב, היה לו חשוך וקשה, אבל הוא יצא להתבודדות לבקש מהקב"ה שידוך.

והוסיף הראש ישיבה שלפני שיצחק אבינו יצא לבקש על שידוך לעצמו, הוא קודם כל דאג לאביו שלא ישאר לבד, ולכן הפסוק אומר שבא מבוא באר לחי רואי, שהחזיר את הגר לאביו, ורק אחרי זה הלך לבקש על שידוך.

בשבת קודש בבוקר אחרי לימוד הזוהר הקדוש, דיבר ראש הישיבה מהאורח שנמצא עכשיו בארה"ב, הרה"צ ר' יצחק לעזער שליט"א, וסיפר שהיה בדינער שעשו לכבודו

- הקב"ה, ולא משנה איך לבושים ומה עושים, זה נכון שרבינו אמר שצריך להיות בשמחה, אבל ברסלב זה לא הכוונה לרקוד ברחובות ח"ו, ברסלב זה תפילה והתבודדות, לבד מג' התפילות של שחרית מנחה מעריב חייבים לדבר אל השי"ת, כמו שרואים בפרשה ויברך את הגמלים מחוץ לעיר.
- ראש הישיבה אמר שפעם כשרצו פרנסה ביקשו מהקב"ה כסף, ושלחו משמים קוף עם כסף, כשראה שהיהודים שם לא הבינו, סיפר להם הראש ישיבה באנגלית את הסיפור של הקוף עם המטבעות, וסיים ראש הישיבה שבדיוק אותו דבר זה היום, האשה אומרת בבוקר לבעל שהיא צריכה כך וכך כסף, והבעל אומר שבעז"ה בערב הוא יביא לה, ובינתיים הוא יוצא לדבר על זה עם הקב"ה, והקב"ה שולח בכל מיני דרכים.
- הראש ישיבה דיבר גם על החשיבות של שלום בית, לפעמים אברך מבוגר נראה כמו ילד קטן בבית, לא הכינו לו את המאכל שהוא ביקש, ומתחיל לצעוק ולבכות, והוא נכנס לחדר ונעלב והולך לישון כמו ילד קטן, וביקש ראש הישיבה שידברו יפה בבית.
- בדרך הביתה אמר אחד האברכים לראש ישיבה שרק היום בבוקר בשיעור הוא שמע לראשונה שר' יצחק הוא צדיק, הראש ישיבה ממש גער בו וכי חשבת שהוא אינו צדיק, וכי עכשיו אתה שומע את זה לראשונה, והמשיך ואמר שיש ב"ה הרבה צדיקים, גם הרה"צ ר"א בידרמן הוא ירא שמים, כי מי שמדבר מאמונה הוא ירא שמים, אבל כל אחד חייב שיהיה לו רק מורה דרך אחד לשאול שאלות, כדי שלא יתבלבל.
- אחד האברכים אמר שמאוד נהנה לראות את העצתו אמונה השבוע, ושאלו הראש ישיבה מה הוא ראה שם, וענה האברך שאין לאן לברוח ושצריך לדבר אל השי"ת ועוד, והגיב הראש ישיבה: אני עוד לא הספקתי השבוע לקרוא.
- אחד האברכים סיפר על ההפצה שעושה, אמר ראש הישיבה: צריך ללכת הרבה להפצה עם קונטרסי הזוהר, כי את זה אי אפשר לזרוק לאשפה כי זה קטעים של זוהר, לכן מומלץ ללכת לבתי כנסת ולהניח שם קונטרסים של זוהר, ואפשר לקרב הרבה יהודים אל השי"ת.
- באמצע הדרך היה שקט, ופתאום הכריז הראש ישיבה: איפה הייתי בלי רבינו, הייתי פצוע לגמרי, ואמר את זה שוב שוב.
- הראש ישיבה אמר שקיבל מכתב מיהודי, למה הוא לא עושה את רצונו של מוהרא"ש לעבור לגור בארץ ישראל, ואמר ראש הישיבה: אני ישבתי עשר שנים אצל מוהרא"ש, ואף פעם לא דיבר על לעבור לגור לארץ ישראל, ואמר אחד הסובבים שלפני שהראש ישיבה התקרב דיבר מוהרא"ש הרבה מלעבור לגור לארץ ישראל, אבל אחרי זה ראה איזה כתבה בעיתון דער איד ושינה דעתו, ואמר הראש ישיבה: וכי יכול להיות דבר כזה? וכי מוהרא"ש ישנה את דעתו בכלל כתבה בעיתון? והוסיף הראש ישיבה ואמר, שהרה"ק מסאטמאר זי"ע אמר, שיבוא זמן שלא יודע אם יהודי יוכל לחיות בארץ ישראל.
- ושאל אחד והלא ב'צוואת מוהרא"ש' ממליץ לבוא לגור בארץ ישראל, השיב לו הראש ישיבה, שדבריו הם בגדר סתירה, כי השואל התכוין על לגור בירושלים, ואילו מוהרא"ש בצוואה מדבר דייקא מהעיר יבנאל ולא מעצם לדור בארץ ישראל.
- היה שם איזה ילד שהיה נראה מאוד מבוייש עם נקודות על פניו, ורצה הראש ישיבה לעודדו ואמר לו, איפה קנית את הנקודות על הפנים שלך, אני רוצה גם לקנות כאלו לילדיי, תשאל את ההורים שלך איפה קנו נקודות כאלו יפות, ועיני הילד האירו משמחה.
- בסעודה שלישית לא לימד ראש הישיבה מתוך ספר, אלא אמר דבר תורה על הפסוק ויהיו חיי שרה מאה שנה וגו' כולם שוין לטובה, ששרה אמנו עברה תקופות מאוד

רכבים כעת בשוק, או שהמחירים גבוהים מדי, אם האברך ילך ויבקש מהקב"ה, פתאום הוא יקבל טלפון מהסוכן שהגיע בדיוק הרכב שהוא רוצה.

• וסיפר שהתלמידים נכנסו למגיד ממעזריטש זי"ע ואמרו לו שלא מבינים את הפשט במשנה שחייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, איך אפשר לברך על הרעה כמו על הטובה, ושלח אותם המגיד שילכו לשאול את הרבי ר' זושא, וענה להם שלא יודע פשט במשנה, כי מה הכוונה לברך על הרעה, הרי הקב"ה לא עושה רעה, הכל זה רק טוב, ואמר שהמוהרא"ש אמר שהיה לרבי ר' זושא אשה קשה מאוד, היא אמרה לכל התלמידים שבעלה סתם עושה את עצמו לצדיק והוא בכלל לא צדיק, ואעפ"כ הוא לא התלונן והכל היה לו טוב.

• בסיום הדברי תורה שרו יחדשהו הקדוש ברוך הוא, לכבוד שבת מברכים חודש כסלו הבא עלינו לטובה.

קשות בחייה, לא היה לה ילדים המון שנים, ועברה צרות עם הגר ועוד, אבל הכל היה אצלה לטובה, כי היה לה אמונה חזקה.

• בסעודה שלישית סיפר שהישמח משה בכה כל ימי חייו על ביאת המשיח, ואמר שכל הדרשות של כל נדרי והושענא רבה אצל הישמח משה היה מלווה בבכיות נוראות על ביאת המשיח, והבטיח שלא יכנס לגן עדן עד שמשיח יבוא, ואמר שהרבה צדיקים אמרו ככה לפני פטירתם וכשעלו למעלה הראו להם שהכל לטובה, אבל אמר הישמח משה שהוא יתעקש ולא יכנס, אבל אמרו צדיקים שאחרי תקופה ארוכה שלא נכנס, אמרו לישמח משה שיכנס להגיד דרשה, והטעו אותו והוא עדיין באמצע להגיד את הדרשה, דידוע שהישמח משה היה אומר הרבה דרשות.

• ואמר שהדרך לבנות אמונה חזקה בלב האדם, הוא על ידי תפילה, בן אדם שמדבר הרבה עם הקב"ה מכניס אמונה בלבו, ואמר שאם אברך רוצה רכב והסוכן הרכבים אומר לו שאין
